

Dvodnevni međunarodni skup organizirali su časopis Zaštita tvrtke Tectus i Hrvatski forum za urbanu sigurnost, a pod pokroviteljstvom MUP-a i Ministarstva turizma. Na SIGTUR-u se razgovaralo o sigurnosti kao ključnom elementu pri odabiru turističkog odredišta, a cilj je bio na jednome mjestu okupiti stručnjake iz Hrvatske i Europe koji se bave turizmom kako bi se razmijenila konkretna znanja i iskustva.

[Nataša Gajski Kovačić,
Antun Krešimir Buterin]

turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez sinergije svih su

turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez sinergije

turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez

turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez sinergije

turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez

„S obzirom da absolutna sigurnost ne postoji nigdje, održavati sigurnost na što višoj razini svakako je izazov. Kad je riječ o sigurnosti turističke destinacije, nju treba sve češće stavljati u fokus interesa jer je posrijedi izazov na globalnoj razini. Sigurnost Hrvatske, pak, treba biti jedan od motiva dolaska u našu zemlju“, istaknuo je izaslanik ministra turizma njegov savjetnik Ivo Bašić pozdravljajući sudionike 1. međunarodne konferencije Sigurnost u turizmu – SIGTUR koja je održana u 19. i 20. rujna u Bolu na Braču.

S konferencije je poručeno da je sigurnost jedan od pet najvažnijih kriterija po kojima turisti danas biraju svoja odredišta, a Hrvatska u pogledu sigurnosti kotira odlično. Dvodnevni skup organizirali su časopis Zaštita tvrtke Tectus i Hrvatski forum za urbanu sigurnost, a pod pokroviteljstvom MUP-a i Ministarstva turizma. Na Konferenciji se razgovaralo o sigurnosti kao ključnom elementu pri odabiru turističkog odredišta, a cilj je bio na jednoime mjestu okupiti stručnjake iz Hrvatske i Europe koji se bave turizmom kako bi se razmijenila konkretna znanja i iskustva. Kako se moglo čuti, ni u jednom poslu, pa tako ni u turizmu, uspjeh ne dolazi slučajno niti kroz improvizaciju, nego temeljem novih metoda i znanja, a konferencija poput ove odlična je prilika za pronašlak novih rješenja o tome kako biti što učinkovitiji u postizanju globalne turističke konkurentnosti.

Konferenciju je otvorio ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje Jadran Perinić koji je, uz ostalo, poručio da je sigurnost jedan od najvećih zaštitnih znakova hrvatskog turizma o kojima razmišljati tre-

ba cijelo društvo, a ne samo turistički sektor. Izaslanik ministra unutarnjih poslova Augustin Pavičić istaknuo je pak da MUP čini sve što je potrebno u okviru svojih nadležnosti kako bi stanje opće sigurnosti održao na najvišoj razini.

Načelnik općine Bol Tihomir Marinović pozdravio je skup dobrodošlicom u „najbolju destinaciju u Hrvatskoj“, dodavši da je sigurnost bitan preduvjet napretka u turizmu. Jadran Perinić je pak dodao da je sigurnost nemoguće ostvariti bez sinergije svih subjekata u društvu. Hrvatska je tako prepoznala više važnih segmenta sigurnosti pa su tijekom turističke sezone

**Suprotno raširenom mišljenju
da su najugroženije žene,
Tarlow kaže da kao žrtve nasilja
i razbojstva prema turistima
najčešće stradavaju mladi
muškarci u dobi od 18 do**

zaživjeli posebni programi pod okriljem Ministarstva turizma, MUP-a i Ministarstva zdravlja kojima su pojačane aktivnosti u turističkoj sezoni. „Poruka koju želimo poslati s ove konferencije jest da netko u ovoj zemlji brine i o tome“, zaključio je Perinić.

Uz brojne ugledne predavače iz Hrvatske, kao posebni gosti Konferencije iz inozemstva su stigli i vrhunski stručnjaci za sigurnosti Elizabeth Johnston iz Francuske, Ben Fletcher iz Velike Britanije, Peter Tarlow iz SAD-a i Raymond Saller iz Njemačke. Elizabeth Johnston, direktorka Europskog foruma za urbanu sigurnost (EFUS) koji okuplja 250 gradova iz 17 europskih zemalja predstavila je sudionicima ne samo djelovanje i ciljeve EFUS-a već i Manifest iz Saint Denisa i Aubervilliera donesen krajem prošle godine, koji se odnosi na brojne politike urbane sigurnosti. Johnston je Manifest nazvala baznim dokumentom urbane sigurnosti, a osobito u 2013. godini

koja je proglašena Europskom godinom aktivnoga građanstva, što je savršena prilika da se otpočne dijalog o sigurnosnoj politici te da se čuju glasovi različitih skupina u društvu. Napomenula je da je od hrvatskih gradova član EFUS-a zasad samo grad Solin, ali se nuda da će još hrvatskih gradova naći svoj interes za učlanjenjem u EFUS. Kao glavne ciljeve EFUS-a navela je jačanje lokalnih prevencijskih politika borbe protiv kriminaliteta, definiranje cijelovite vizije sigurnosti te promociju djelovanja na lokalnoj razini.

Među predavačima prvoga dana SIGTURA posebnu je pozornost privuklo izlaganje Bena Fletcher-a, zamjenika direktora Ureda za sigurnost i protuterorizam britanskog Home Officea koji je radio kao poseban koordinator britanske vlade za pitanja sigurnosti tijekom Olimpijskih igara u Londonu 2012. Fletcher je sudionicima Konferencije otkrio impresivne podatke o projektu sigurnosti OI u Londonu. Primjerice, britansku je državnu granicu tijekom održavanja Igara ukupno prešlo tri milijuna ljudi (??), prodano je 10,8 milijuna karata, od čega 8,8 milijuna za OI, a dva za Paralimpiske igre. Više od 50.000 ljudi bilo je uključeno u osiguranje, od čega 14.500 policijaca te više od 18.000 naoružanog osoblja. Kontrolu na granici Ujedinjenog Kraljevstva prošlo je više od 35.000 sportaša, trenera i popratnog osoblja, 15.000 spor-

Bella Češić

taša iz 205 zemalja doletjelo je zrakoplovima, a događaj je posjetilo i više od 100 članika svjetskih vlada. Najprometnijeg olimpijskog dana u zračnu luku Heathrow sletjelo je 126.945 ljudi. Sportska natjecanja putem TV-a pratilo je 4,5 milijardi gledatelja, medijski ga je popratilo oko 40.000 novinara. Zaštitari su bili raspoređeni na stotinu mjesta širom zemlje???

“Uspjeh koji je London postigao na Olimpijskim igrama 2012. privukao je pozornost svjetske javnosti. Glatko odvijanje Igara, upotpunjeno podrškom javnosti i gledatelja, značili su da se sva pozornost može fokusirati na sportska postignuća. Isporučilo smo ono što smo obećali: vidljivu i sveobuhvatnu zaštitu koja je pružila sigurnost posjetiteljima, natjecateljima i široj publici. Strategija osiguranja Olimpijskih igara bila je inteligentno vodena, osmišljena tako da istodobno bude i fleksibilna

Benedict Fletcher

kako bi omogućila učinkovit odgovor na sve potencijalne prijetnje i rizike”, kazao je Fletcher. U globalnom okruženju pojačanih prijetnji za sigurnost, London je svijetu isporučio sigurne i zaštićene Igre koristeći najbolja globalna rješenja u pogledu i tjelesne i tehničke i kibernetičke sigurnosti. Fletcher je istaknuo da sposobnost Ujedinjenog Kraljevstva da drži korak s brzomijenajućim okolnostima i prijetnjama predstavlja pionirske korake u transformaciji sigurnosti, osiguranja i zaštite te u popratnoj infrastrukturi velikih modernih događanja širom svijeta. “Stekli smo bogato iskustvo i stručnost koju možemo podijeliti sa svim zainteresiranim”, kazao je Fletcher te kao najveće sigurnosne izazove Igara naveo spektar potencijalnih prijetnji, širok raspon događanja, uključujući paralelne događaje, integraciju javnih i privatnih agencija za zaštitu te sigurnost

letcher je su

javnog prijevoza. Čak 94 posto gledatelja koji su ispunili anketu ocijenilo je sigurnost na Igrama odličnom, dok je Fletcher istaknuo da je najveći uspjeh Igara to što je u njihovom fokusu mogao biti sport, a ne briga o sigurnosti.

Raymond Saller, predstavnik Odjela za rad i ekonomski razvoj Grada Munchena, objasnio je pak sve sigurnosne rizike koje Munchenu donosi Oktoberfest – najveći svjetski sajam piva koji upravo počinje. Saller je naglasio ulogu urbane sigurnosti u turističkoj promociji kazavši da je kvaliteta života posljednjih godina postala vrlo važan čimbenik. Mnoštvo je dokaza koji ukazuju da je mnogo lakše privući poslovne aktivnosti i turiste u gradove i regije koji imaju imidž visoke kvalitete života.

Kvaliteta života ipak je više od puke kvalitete mjesto, a važna je komponenta kvali-

letcher je su

tete života - urbana sigurnost. Uspjeh ili propast gradova i regija kao turističkih i poslovnih odredišta djelomice ovisi o sposobnosti gradskih vlasti da zajamče javnu sigurnost. Štoviše, urbana je sigurnost ključna komponenta integriranih strategija urbanog razvoja. Politika urbane sigurnosti pritom je puno više od dobro uvježbane policije i čestih policijskih patrola. Ona integrira različite javne i privatne organizacije, a podrazumijeva usvajanje raznih mjera poput aktivne integracije nezaposlenih građana, osnivanje okružnih upravitelja kao prvih kontaktnih partnera itd.

„Munchen je jedan od najsigurnijih velikih gradova u Europi, a velik dio te reputacije može zahvaliti upravo integriranim sigurnosnim politikama. Osiguranje najvećeg pivskog festivala na svijetu Oktoberfesta, kojeg u dva tjedna posjeti oko šest milijuna turista, primjer je na kojem se ponaj-

Suprotno raširenom mišljenju da su najugroženije žene, Tarlow kaže da kao žrtve nasilja i razbojstva prema turistima najčešće stradavaju mladi muškarci u dobi od 18 do

bolje na djelu vidi taj integrirani sigurnosni koncept. Sigurnost je doista presudna na tom događanju jer se u ta dva tjedna u svakom trenutku na jednouime mjestu nalazi oko 350.000 posjetitelja. To je ograničen prostor površine 31 hektar, a posjetitelji godišnje popiju 7,5 milijuna litara piva. Dakle, uza sve logističke izazove, milijunski broj gostiju i masovna konzumacija alkohola stvaraju i velike sigurnosne izazove. Sigurnost u Munchenu podrazumijeva da Sallerov Odjel za javni red za svaki događaj na kojem se očekuje više od 5000 posjetitelja zatraži od organizatora formalni sigurnosni i zaštitni koncept. Strategija ovoga Odjela podrazumijeva da se tijekom Oktoberfesta uspostave tri operacijska centra s više od 300 policijskih službenika, 2000 liječnika i medicinskog osoblja te 1400 privatnih zaštitara.

Nakon izvanredno zanimljivih inoze-

Boschova kamera gradu Solinu

Prvoga dana Konferencije priređena je i manja svečanost na kojoj je tvrtka Bosch sigurnosni sistemi, kao jedan od sponzora Konferencije SIGTUR, gradu Solinu kao zasad jedinom hrvatskom članu EFUSA darovala vrijednu video nadzornu kameru. Nagradu je iz ruku direktora Boscha Danijela Jerkovića primio gradonačelnik Solina Blaženko Boban koji je otkrio da će kamera biti instalirana. Boban je pritom svim gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti. Dova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti. Boban je pritom svim

Jletcher je su

gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti. ne. Boban je pritom svim gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti.ne. Boban je pritom svim gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova

Jletcher ie su

koji međusobno razmjenjuju bogata iskušta i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti.^{ne} Boban je pritom svim gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja urbane sigurnosti.^{ne} Boban je pritom svim gradonačelnicima i načelnicima hrvatskih gradova poručio da se učlane u EFUS kao najveću europsku mrežu gradova koji međusobno razmjenjuju bogata iskustva i primjere najbolje prakse iz područja.

mnih iskustava s Olimpijskih igara u Londonu i Oktoberfesta u Munchenu, uslijedio je povratak u Hrvatsku. Dvojica djelatnika MUP-a svojom su zajedničkom prezentacijom na najbolji mogući način pokazala kako bi i u stvarnosti trebale surađivati vlasti najvećih hrvatskih gradova – Zagreba i Splita, ali i navijači Dinama i Hajduka. Voditelj Službe prevencije u PU zagrebačkoj Velimir Tišma i voditelj Odjela prevencije PU Splitsko-dalmatinske Paško Ugrića govorili su o proaktivnoj ulozi policije i lokalne zajednice tijekom turističke sezone na području svojih gradova. Policija za svaku turističku sezonu svoje aktivnosti planira tijekom čitave godine, te u njih kao partnera uključuje lokalnu zajednicu, ali i sve druge subjekte koji aktivno djeluju u turizmu. S obzirom na povećan broj dolazaka, boravka i kretanja stranih gostiju na području Zagreba i Splita, aktivnosti koje policija poduzima u suradnji s tim gradovima putem Vijeća za prevenciju usmjerenе su na smanjivanje prilika za počinjenje kaznenih djela, analizu statističkih pokazatelja javnog reda i mira te stanja i kretanja kriminaliteta, kako bi se pravodobno prepoznale i spriječile kažnjive pojave i podigla razina kvalitete života. Zanimljivo, prema istraživanju Turističke zajednice Grada Zagreba turisti i posjetitelji Zagreba iskazali su vrlo visok stupanj zadovoljstva osobnom sigurnošću u Zagrebu.

O optimizaciji troškova primjenom multi-programskih integracijskih rješenja za hotele govorio je Danijel Jerković, prodajni menadžer u tvrtki Bosch sigurnosni sistemi. Kao jedan od sponzora Konferencije SIGTUR, Bosch je imao i svoj prezentacijski stand koji je izazvao veliko zanimaljanje sudionika. Pa ipak, Jerković je izrazio željeće što na SIGTUR nije došlo više predstavnika hotelskih službi sigurnosti, ustvrdivši da je to - poražavajuće za hotelsku industriju. Inače, Bosch Grupa vodeći je svjetski dobavljač tehnologije i usluga koji djeli u područjima automobilske, industrijske i građevinske tehnologije, energetike i potrošačke robe. U Boscheve sigurnosne sustave spada zaštita za zgrade, infrastrukturu i imovinu koja podrazumijeva video-nadzor, kontrolu pristupa i detekciju upada, zatim zaštita ljudskog života i imovine u što spadaju vatrodojava, razglasni i evakuacijski sustavi te trajne i mobilne instalacije u sferi komunikacija.

Jerkovića su za govornicom zamijenili gosti iz Slovenije - Janez Mekinc i Hele-

Ietcher je su

Ietcher je su

Ietcher je su

Ietcher je su

Ietcher je su

Ietcher je su

na Cvikl sa Sveučilišta Primorska – koji su usporedili uzroke prijetnji za sigurnost s utjecajem kojeg imaju na turističku industriju, na izravan ili neizravan način. Osim finansijskih i ekonomskih posljedica, pitanja koja se odnose na sigurnost ukazuju na stalnu potrebu za suradnjom u međunarodnom okruženju.

**Suprotno raširenom mišljenju
da su najugroženije žene,
Tarlow kaže da kao žrtve nasilja
i razbojstva prema turistima
najčešće stradavaju mladi
muškarci u dobi od 18 do**

O akcijama spašavanja turista s Mosora, Dinare, Biokova, Velebita i mnogih drugih prekrasnih, ali istodobno i opasnijih hrvatskih krajeva, govorio je Vinko Prizmić, predsjednik Hrvatske gorske službe spašavanja. Prizmić je poručio da bi se iz dijela turističke pristojbe trebalo omogućiti HGSS-

u da i dalje radi na unaprjeđenju sigurnosti turističke ponude kao i na produženju sezone. „Na taj bi se način brend Hrvatske kao sigurne turističke destinacije još više ojačao“, smatra Prizmić. HGSS je i u 2013. imao pune ruke posla, čemu doprinosi i sve izraženiji turistički trend aktivnog odmora. Prizmić je procijenio da je u odnosu na 2012. ove godine HGSS imao čak 25 posto više intervencija.

Osim slušanja iznimno zanimljivih predavanja vrhunskih inozemnih i domaćih govornika, sudionici SIGTUR-a imali su priliku svjedočiti i jednom atraktivnom „performansu“. Naime, tvrtka Kardian upriličila je prigodnu demonstraciju s „glumcima“ koji su okupljenima zorno pokazali kako to izgleda kad netko izgubi svijest i prestane disati - usred konferencije. Padanje u šok bilo je, jasno, simulirano, u čemu su Kardianu pomogli djelatnici Hitne pomoći iz obližnjeg Supetra, no bila je to stvarna prilika da se predstavi rad automatskih defibrilatora, uređa-

ja koji se primjenjuju kada se netko sruši, izgubi svijest i prestane disati.

„Takvi slučajevi vrlo često započinju poremećajem srca – fibrilacijom, koji neizbjegljivo vodi u smrt ako ga se ne prekine, a to je moguće samo defibrilatorom“, kazao je direktor Kardiana Milan Ljubotina koji u okviru svoje tvrtke sustavno radi na razvoju svih vrsta projekata s automatskim defibrilatorima. Tvrta Kardian, ujedno i jedan od sponzora SIGTUR-a, danas je vodeći hrvatski dobavljač defibrilatora za profesionalnu i laičku primjenu. S obzirom da turizam donosi veliko sezonsko povećanje stanovništva, povećan je i rizik od događaja kod kojeg su nužni oživljavanje i primjena automatskog defibrilatora. Stoga je mreža javno dostupnih AVD-ova nužna potreba. „U većim gradovima za lokacije AVD-ova odabrana su mjesta s najvećom frekvencijom ljudi, dok u manjim turističkim mjestima u obzir treba uzeti sezonske oscilacije broja stanovnika i prilagoditi se rasporedu laika koji će biti educirani za rad s AVD-om. Kad je turizam u pitanju, tada su hoteli, plaže, bazeni, kongresni centri, nacionalni i parkovi prirode marine te manja mjesta na otocima i u zaleđu – savršene točke za javno dostupne defibrilatore“, poručio je Ljubotina, kazavši da Kardian u projektima uvijek povezuje edukaciju laika i opremanje. Edukatori su liječnici, licencirani instruktori prve pomoći, a program tečaja obuhvaća i ostale postupke prve pomoći, prilagođene radnom mjestu polaznika.

Na konferenciji je predstavljen i AVD uređaj najnovije, treće generacije koji korisniku daje glasovne i tekstualne upute na hrvatskom jeziku, vodeći ga kroz sve postupke koje treba poduzeti (ne samo kod defibrilacije), a mjeri i učinkovitost masaže srca i ispravlja korisnika.

S više od 150 realiziranih projekata u hotelima u ovom dijelu Europe, tvrtka Špica sustavi kao još jedan sponzor konferencije SIGTUR, predstavila je korištenje naprednih tehnologija i povezivanje različitih hotelskih sustava što u konačnici omogućuje kontrolu kretanja, identifikaciju gostiju i evidenciju radnog vremena, ali i štednju električne energije. Glavni fokus djelovanja Špica je usmjerila na povezivanje različitih hotelskih sustava u funkcionalno integrirane cjeline. Na taj se način hotelu osiguravaju dugoročno bolji poslovni rezultati. Špicine proizvode predstavio je Neven Rusković govoreci o sustavima hotelskih elektronskih brava, hotelskim elektronskim sefovima te o rješenjima za štednju energije.

Za govornicu je na samom kraju prvog radnog dana Konferencije stupio i voditelj Službe za sustav 112 Milan Erjavec. On je ustvrdio da orijentacija Republike Hrvatske prema turizmu podrazumijeva i brigu o sigurnosti turista, koji se zbog precjenjivanja svojih sposobnosti i podcjenjivanja opasnosti te nepoznavanja lokalnih geo-

grafskih ili klimatskih specifičnosti često zateknu u pogibeljnim situacijama. Sadržaji nautičkog turizma, ronjenja, raftinga, alpinizma te želja da se godišnji odmor proveđe što aktivnije, turiste dovode u hitne situacije u kojima su prisiljeni tražiti pomoć. „Najdjelotvorniju pomoć mogu dobiti telefonskim pozivom na broj 112, što je jedinstven europski broj za sve hitne službe, jer se praktički samo jednim pozivom usporedno alarmiraju sve hitne službe potrebne u konkretnom slučaju“, kazao je Erjavec. Sustav 112 može zaprimati hitne pozive na više stranih jezika, locirati pozivatelja, organizirati zračni prijevoz timova za tražanje i spašavanje ili vatrogasaca, hitnog medicinskog leta za prijevoz unesrećenog ili organa za transplantaciju te upravljati sustavom za uzbunjivanje i obavješćivanje.

Prvi dan ovoga dvodnevnog skupa okupio je gotovo 150 sudionika iz Hrvatske i svijeta. Časopis Zaštita i Hrvatski forum za urbanu sigurnost kao organizatori Konferencije za sve su sudionike poslijepodne organizirali kraći izlet te obilazak nekih atraktivnih bosanskih lokacija kao što su Kuća u kući

i Galerija Dešković, a sve je završilo degustacijom vina u obližnjoj vinariji.

Drugoga dana Konferencije govorilo se o svim aspektima sigurnosti u turizmu, od hrane kao jednog od elemenata sigurnosti kojem se ponekad posvećuje premalo pozornosti; preko crnog broja od milijun djece koja su godišnje prisiljena na tzv. dječji seksualni turizam, često zbog siromaštva i nedovoljnog obrazovanja, preko kriminalističke prevencije nasilja na štetu turista, ali i primjene suvremenih sustava tehničke zaštite u hotelima, do evakuiranja i zbrinjavanja turista, zaštite od požara, hotelske sigurnosti... "Suvremeni turist je zahtjevan, izbirljiv i iskusan, a motivira ga žudnja za intenzivnim užitkom, rekreacijom i zdravljem, stoga je hrana izuzetno važan faktor u suvremenoj turističkoj ponudi. Ako očekujemo da hrana barem djelomično ispunji zahtjeve današnjeg turista primarna je zadaća osigurati sigurnost hrane. Propisi o hrani jasno definiraju uloge i odgovornosti u lancu sigurnosti hrane, te propisuju da subjekti u poslovanju s hranom moraju provoditi redovne kontrole higijenskih uvjeta provedbom preventivnog postupka samokontrole razvijenog u skladu s HACCP načelima", kazala je u uvodu svog predavanja o sigurnosti hrane Ružica Vazdar iz Ministarstva zdravljva. U ugostiteljskoj ponudi najveći rizici za hranu proizlaze iz mikrobioloških opasnosti, pa su visoki standardi higijene imperativ su za sigurnost hrane u ugostiteljstvu. HACCP sustav može uspješno funkcionirati samo ako su uspostavljeni pred-uvjetni programi kao što su: dobra higijenska praksa, dobra proizvođačka praksa i standardni operativni postupci. Osim toga sustav samokontrole bazi-

ran na HACCP načelima podržava politiku cost – effective higijene što čini dodatni motiv rukovodstvu tvrtki da uspostave sve potrebne sisteme za provedbu istog.

Prof. Irma Kovč Vukadin s Edkacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorila je o dječjem seksualnom turizmu kao dijelu šireg problema seksu-

Suprotno raširenom mišljenju da su najugroženije žene, Tarlow kaže da kao žrtve nasilja i razbojstva prema turistima najčešće stradavaju mladi muškarci u dobi od 18 do

alnog iskorištanja djece. Smatra se kako je ovaj problem u porastu u različitim dijelovima svijeta te se na državnim i međudržavnim razinama poduzimaju različite aktivnosti usmjereni suzbijanju ovog oblika viktimizacije djece. Turizam, kao odgovorna industrija, treba voditi računa o eventualnim negativnim posljedicama turizma i poduzimati odgovarajuće aktivnosti kako bi se smanjili negativni, a povećali njegovi pozitivni učinci. Počinitelji ovih nedjela na štetu djece dolaze iz različitih socioekonomskih slojeva, a najčešće se radi o muškarcima. Profil tipičnog djeteta koji je žrtva seksualnog turizma je djevojčica ili djevojka, manjkavog obrazovanja, lošeg ekonomskog statusa, često u nadležnosti državne skrbi i nerijetko obilježena prethodnim zlostavljanjima. Posljedice su po dijete teške emocionalne, psihičke i fizičke traume. Kovč Vukadin je naglasila da turistički sektor treba biti značajan dionik u subijanju i prevenciji komercijalnog iskorištanja djece. Josip Pavliček i Lana Mili-

vojević iz Visoke policijske škole naglasili su kako ništa tako snažno ne utječe na doživljaj destinacije kao osjećaj sigurnost koju ona pruža turistu. Strani turisti obično ne poznaju rizične lokacije, potencijalne konfliktne situacije, ali nerijetko ni jezik zemlje u koju su došli, a sve su to elementi o kojima turistička infrastruktura treba voditi računa. Policija ulaže znatne napore u razvoj preventivnih programa, a posebno se ističe uloga tzv. turističke policije koja podrazumijeva suradnju sa svim uključenima u turističku djelatnost. Od velike je koristi stvaranje javnopravnog partnerstva u pogledu osiguranja sigurnosti u turističkim sadržajima. Naglašeno je, također, da potencijalne konflikte treba riješiti do kraja jer se njihovim djelomičnim rješavanjem oni samo odgađaju ili premještaju, primjerice, iz ugostiteljskog objekta u prostor ispred njega.

Renata Dončević iz tvrtke Alarm automatsika d.o.o. iz Rijeke govorila je o zastupljenosti sustava tehničke zaštote u hotelima. Kazala je daje primjena tehničke zaštite u hotelijerskoj industriji sve zastupljenija, u Velikoj Britaniji čak do 10 posto investicije, dok u Hrvatskoj znatno manje, uglavnom samo neophodno. Tako se dojava požara zbog zakonske potrebe, često smatra problemom, kada je u pitanju kontrola pristupa u sobe riječ je uglavnom o offline sustavima, koji predstavljaju samo zamjenu za ključeve. Sustave protuprovale/protupredpada imaju uglavnom samo mjenjačnice, dok se videonadzor svodi na nekoliko općih kamera. Kazala je da sustave tehničke zaštite ne treba smatrati tek troškom kojeg nam je nametnuta zakonska regulativa već promatrati kroz cijenu koštanja eventualnih šteta koje mogu nastati ako ih nema-

mo. Uz to, moderni sustavi zaštite mogu donijeti smanjenje troškova poslovanja ili direktni prihod, primjerice, dojava požara znači manje osiguranje, manje štete, nove goste; online „pametne“ sobe znače uštedu energije, informacije, sustavi protuprovali znače manji trošak tjelesne zaštite dok videonadzor s analitikom podrazumijeva ubrzavanje procesa i manje zaposlenika. Zaključila je da korištenjem modernih rješenja prilagođenih za hotelijersku industriju zadovoljavamo zakon i postižemo smanjenje troškova poslovanja.

Koje su obveze turističkih objekata u zaštiti od požara govorio je Davor Kadojić Balšić iz Ministarstva unutarnjih poslova. Kazao je da je tijekom prošle godine najviše požara bilo na poljoprivrednim površinama, a slijede šumska područja. Najviše je šumskih požara zabilježeno u Šibensko-kninskoj županiji, a slijede Zadarska i Splitsko-dalmatinska. Najviše je bilo opozarene šikare i šibljaka. Upozorio je i da su parkovi prirode u velikoj opasnosti od šumskih požara no kako nemaju dovoljno materijalnih sredstava, prijeti rizik od pada preventivnih mjera zaštite od požara. Ocjijenio je da bi bilo jako loše kada bi mjere zaštite od požara pale na marginu.

Goran Violić iz DUZS-a podsjetio je pak na napore koje Hrvatska kao turistička destinacija ulaze u postupanje s turistima u slučaju opasnosti. Evakuiranje i zbrinjavanje stanovništva provodi se prema Planu zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske te Planovima zaštite i spašavanja i Planovima civilne zaštite grada, općina i županija. U cilju povećanja sigurnosti turista Državne uprave za zaštitu i spašavanje svake godine donosi „Program pripremnih i provedbenih aktivnosti za predstojeću turističku godinu“. DUZS

se na ovaj način ciljano priprema za poduzimanje mјera i aktivnosti iz vlastite nadležnosti vezanih uz pripravnost i spremnost operativnih snaga sustava zaštite i spašavanja za djelovanje u slučaju velikih nesreća i katastrofa posebno na područjima s dodatnim sezonskim opterećenjima uslijed boravka velikog broja turista u RH.

Jedinice lokalne samouprave donose Operativne planove evakuiranja i zbrinjavanja turista u kojima razrađuju radnje i postupke, izvršitelje i potrebna materijalna sredstva za evakuacije i zbrinjavanja ugroženih turista u hotelima, kampovima i marinama na svom području. Violić je kazao da je u zadnjih sedam godina u Hrvatskoj zbog potencijalnih opasnosti, obično požara, na nekoliko sati izmješteno oko 515 turista, odnosno u prosjeku 75 turista godišnje. Ivica Šindilj, kao možda i jedini menadžer sigurnosti u hrvatskom hotelijerstvu, koji već više desetljeća brine o sigurnosti zagre-

bačkog hotela Esplanade, osvrnuo se na ulogu menadžera sigurnosti u jednom hotelu, govorio je o osnovnim funkcijama sigurnosti u hotelijerstvu, s osvrtom na važnost videonadzora i drugih elemenata tehničke zaštite, a osobito se pozabavio smještajem VIP osoba u hotelima i nužnom suradnjom hotelskog menadžera sigurnosti s osiguranjem VIP osobe. Šindilj je istaknuo da je sigurnost i zaštita gostiju parametar koji može biti predstavljen kao otegotna ili olakšana okolnost kada se radi o ugovaranju novih poslova sa gostima, korporativnim klijentima, perspektivnim partnerima. Pozitivan stav hotelijera te razvijene strategije za provođenje sigurnosnih mјera su ono što čini komparativnu prednost hotela i trebalo bi postati svakodnevnim standardom hotelskog poslovanja. To gostu daje sigurnost boravka u hotelu, ali i pridonosi imidžu destinacije u kojoj boravi.

„Kako bi se gostu pružila visoka razina sigurnosti, u taj proces uključen je cijeli niz faktora, a većina njih odvija se u pozadini hotelskog poslovanja. Tako osim sigurnosti gostiju vrlo važnu ulogu u cijelom procesu igraju i sigurnost zaposlenika, zaštita od požara te operativni menadžment. Bez navedenih faktora sigurnost gostiju nikada ne bi bila na razini, na kojoj se nalazi danas te je u stoga potrebno konstantno ulagati u redovite treninge, edukacije, i provedbu propisanih procedura. Nužna je i usklađenost s pozitivnim zakonskim propisima, novim tehnologijama i trendovima na tržištu koji također olakšavaju svakodnevno poslovanje hotela i turizma općenito“, zaključio je Šindilj. Zrinka Marušić s Instituta za turizam za kraj je katala da smo po percepciji turista izrazito sigurna zemlja. Ona je predstavila rezultate pilot projekta edukacije lokalnog sta-

**Suprotno raširenom mišljenju
da su najugroženije žene,
Tarlow kaže da kao žrtve nasilja
i razbojstva prema turistima
najčešće stradavaju mladi
muškarci u dobi od 18 do**

Tarlow: Dovoljan je samo jedan negativan događaj!

Snimila: Nataša Gajski Kovačić

Drugi dan konferencije svakako je obilježen predavanjem uglednog američkog stručnjaka za sigurnost u turizmu dr. Petera Tarlowa, osnivača i predsjednika udruge Tourism&More, koji je održao vrlo inspirativno predavanje pod nazivom "Turizam i policija - kao dio turističke strategije". U fokusu je njegovog interesa utjecaj kriminala i terorizma na turističku industriju, upravljanje rizicima u turističkom i kongresnom sektoru te gospodarski razvoj kroz turizam. Suradivao je na osiguranju ZOI-ja u Salt Lake Cityju, podučavao agente FBI-a, vodio je poseban projekt sigurnosti za agenciju US National Park Service koja upravlja sa svih 59 nacionalnih parkova

u SAD-u i još 350 sličnih institucija, bio je savjetnik za razvoj turizma i sigurnosti na Hooverovo brani na rijeci Colorado...

„Ako za svoje putovanje izdvojim, primjerice, 1000 dolara, tada je kompetentnost mjesta jedino što me zanima pri odabiru turističkog odredišta. A sigurnost neke destinacije jedan je od preduvjeta da bi određeno turističko odredište moglo biti konkurentno”, kazao je Tarlow te dodao da je do prije 10 godina Aruba bila smatrana jednim od najsigurnijih turističkih mjesta, sve dok se na lokalnoj plaži nije zabilo silovanje turistkinje. Taj je događaj dobio veliku medijsku pozornost i bio dovoljan da Arubu iz sigurnog odredišta pretvori u nesigurno.

“Želim naglasiti kako je dovoljan samo jedan negativan događaj da se promjeni slika koju turisti imaju o određenoj destinaciji i da je, posljedično tome, prestanu doživljavati kao privlačno mjesto”, objasnio je Tarlow.

Kao osnivač organizacije Tourism&More, Tarlow smatra da je osiguranje turističke sigurnosti sinonim za zaštitu gospodarstva turističke zemlje. Suprotno predrasudama da su, kad je sigurnost u pitanju, u najrizičnijoj skupini žene, Tarlow ističe da, prema statistici, kao žrtve nasilja i razbojstva najviše stradavaju mladi muškarci u dobi od 18 do 30 godina. Zani-

Suprotno raširenom mišljenju da su najugroženije žene, Tarlow kaže da kao žrtve nasilja i razbojstva prema turistima najčešće stradavaju mladi muškarci u dobi od 18 do 30 godina, a veliku prijetnju turističkoj sigurnosti predstavlja i obiteljsko nasilje koje nerijetko eskalira upravo tijekom obiteljskog odmora

Veliko hvala sponzorima iz SAD-a!

Zbog visokih finansijskih troškova organizacije, dolazak Petera Tarlowa na SIGTUR u Bol ne bi bio moguć bez velike pomoći uglednih Hrvata iz SAD-a koji su s velikim veseljem primili našu obavijest o organiziranju konferencije posvećene sigurnosti u turizmu čiji je krajnji cilj daljnja promocija hrvatskog turizma u svijetu. Važnost naše konferencije prepoznali su i svojim donacijama nesebično pomogli financirajući Tarlowljev put:

- počasni konzul Republike Hrvatske u Seattleu dr. Frank Brozovich
- dva ugledna hrvatska emigranta i bizni-smena iz Clevelanda Ivan Katić i Slavko Katić
- odvjetnik Tomislav Kuzmanovic, partner u tvrtki Hinshaw & Culbertson LLP iz Milwaukeea, poznat i kao jedan od odvjetnika generala Mladena Markača tijekom suđenja u Haagu.

mljivo, veliku prijetnju turističkoj sigurnosti predstavlja i obiteljsko nasilje jer se pokazalo da ono nerijetko eskalira upravo tijekom odmora.

Za održavanje sigurnosti turističke destinacije, s druge strane, nije potrebna vojska policajaca, dovoljno ih je, smatra Tarlow, tek nekoliko, ali oni moraju u redovne kontrole ići pješice ili biciklom. Ako i postoji potreba za automobilom, tada moraju kružiti po odredištu s otvorenim prozorima jer je to „najbolji način za prikupljanje podataka“. Govoreći o nužnim kvalitetama turističkog policajca naveo je i dobro poznавanje stranih jezika. „Sigurnost turizma i turista štiti gospodarstvo. Turizam je biznis, a ako ne proizvode novac, ostajete bez posla. Ako država želi prihod od turizma, treba tom turizmu ostvariti sve sigurnosne preduvjete“, zaključio je Tarlow svoje polusatno predavanje u Bolu, uz obostrani dogovor da ćemo se vidjeti i dogodine. ■